

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonė dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos Eurodac sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. (.../...) (kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai)

(2011/C 101/03)

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS,

atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnį,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 8 straipsnį,

atsižvelgdamas į 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾,

atsižvelgdamas į prašymą pateikti nuomonę pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾ 28 straipsnio 2 dalį,

PRIĖMĖ ŠIĄ NUOMONĘ:

I. ĮVADAS

1. 2010 m. spalio 11 d. Europos Komisija priėmė iš dalies pakeistą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos Eurodac sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. (.../...) (kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai) (Nauja redakcija) (toliau – pasiūlymas) ⁽³⁾. Tą pačią dieną Komisijos priimtas pasiūlymas buvo nusiųstas EDAPP konsultacijai pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalį. EDAPP palankiai vertina tai, kad Komisija su juo konsultuojasi, ir prašo pasiūlymo konstatuojamosiose dalyse pateikti nuorodą į šią konsultaciją.
2. Eurodac buvo įkurta Reglamentu (EB) Nr. 2725/2000 dėl Eurodac sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti

siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją ⁽⁴⁾. 2008 m. gruodžio mėn. Komisija priėmė naujos redakcijos pasiūlymą iš dalies pakeisti Eurodac reglamentą ⁽⁵⁾ (toliau – 2008 m. gruodžio mėn. pasiūlymas). 2009 m. vasario mėn. nuomonėje ⁽⁶⁾ EDAPP dėl šio pasiūlymo pateikė pastabas.

3. 2008 m. gruodžio mėn. pasiūlymu siekta užtikrinti veiksmingesnę pagalbą taikant Dublino reglamentą ir tinkamai reglamentuoti rūpestį duomenų apsaugos srityje keliančius klausimus. Be to, šiuo pasiūlymu IT valdymo sistema suderinta su SIS II ir VIS reglamentais ir numatyta Eurodac operacijų valdymo užduotis perduoti būsimai Didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrai ⁽⁷⁾ (toliau – IT agentūra) ⁽⁸⁾.

4. Paskui 2009 m. rugšėjo mėn. Komisija priėmė iš dalies pakeistą pasiūlymą, kuriame numatė valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo prieigos prie Eurodac centrinės duomenų bazės galimybę terorizmo nusikaltimų ir kitų sunkių baudžiamųjų nusikaltimų prevencijos, išaiškinimo ir tyrimo tikslais.

⁽⁴⁾ OL L 62, 2002 3 5, p. 1.

⁽⁵⁾ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos Eurodac sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. (.../...) (kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai), COM(2008) 825 galutinis.

⁽⁶⁾ 2009 m. vasario 18 d. nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos Eurodac sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. (.../...), kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (COM(2008) 825), OL C 229, 2009 9 23, p. 6.

⁽⁷⁾ Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra, pasiūlymas (COM(2009) 293 galutinis) buvo priimtas 2009 m. birželio 24 d. Iš dalies pakeistas pasiūlymas priimtas 2010 m. kovo 19 d.: Iš dalies pakeistas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. .../..., kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra, pasiūlymas, COM(2010) 93.

⁽⁸⁾ EDAPP priėmė nuomonę dėl IT agentūros įsteigimo (2009 m. gruodžio 7 d. nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiama didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra, ir dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo pavesti agentūrai, įsteigta Reglamentu XX, vykdyti užduotis, susijusias su SIS II ir VIS operacijų valdymu, taikant ES sutarties VI antraštinę dalį, OL C 70, 2010 3 19, p. 13).

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ COM(2010) 555 galutinis.

5. Visų pirma minėtame pasiūlyme numatyta nuostata dėl pereinimo, kad duomenis būtų galima gauti teisėsaugos tikslais, bei būtinos lydimosios nuostatos ir iš dalies pakeistas 2008 m. gruodžio mėn. pasiūlymas. Kartu jis pateiktas kaip pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo prašymų lyginti duomenis su Eurodac duomenimis teisėsaugos tikslais⁽¹⁾ (toliau – Tarybos sprendimas), išvardijant tikslus tokios prieigos būdus. 2009 m. gruodžio mėn. EDAPP priėmė nuomonę dėl šio pasiūlymo⁽²⁾.

6. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai ir panaikinus ramsčių sistemą, pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo neteko galios; jį reikėjo oficialiai atsiimti ir pakeisti nauju pasiūlymu, kuriame būtų atsižvelgta į naują SESV sistemą.

7. Pasiūlymo aiškinamajame memorandume nurodoma, kad, siekdama derybų dėl prieglobsčio paketo pažangos⁽³⁾ ir palengvinti susitarimo dėl Eurodac reglamento sudarymą, Komisija mano, kad šiame etape būtų tinkamiau pašalinti iš Eurodac reglamento nuostatas, susijusias su prieiga teisėsaugos tikslais.

8. Be to, Komisija mano, kad atsiėmus minėtą pasiūlymo dalį (gana kontroversišką) ir taip sudarius galimybę sklandžiau priimti naująjį Eurodac reglamentą bus galima lengviau laiku įsteigti Didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrą, nes planuojama, kad ši agentūra taip pat bus atsakinga ir už Eurodac valdymą.

9. Todėl, nors į šį iš dalies pakeistą pasiūlymą įtrauktos dvi naujos techninės nuostatos, pagrindinis jo tikslas – iš dalies pakeisti ankstesnį pasiūlymą (t. y. nuo 2009 m. rugsėjo mėn.), iš jo išbraukiant prieigos teisėsaugos tikslais galimybę. Todėl nemanyta, kad specialiai šiam pasiūlymui reikia atlikti naują poveikio vertinimą.

⁽¹⁾ COM(2009) 344.

⁽²⁾ Europos duomenų apsaugos priežiūros pareiškimo nuomonė dėl iš dalies pakeisto pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl sistemos Eurodac sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (EB) Nr. (.../...) (kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai) ir dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo prašymų lyginti duomenis su Eurodac duomenimis teisėsaugos tikslais, OL C 92, 2010 4 10, p. 1.

⁽³⁾ „Prieglobsčio paketu“ siekiama pagerinti ES prieglobsčio sistemos veikimą ir sustiprinti prieglobsčio prašytojų teises. Jame yra Priėmimo sąlygų direktyvos (PSD), Dublino reglamento ir Eurodac pakeitimų. Be to, jame numatoma įsteigti Europos prieglobsčio paramos biurą (EPPB) ir priimti sprendimą, kuriuo palengvinamas EPPB finansavimas, dėl to persikirstant kai kurias lėšas, šiuo metu skiriamas Europos pabėgėlių fondui.

II. PAGRINDINĖ EDAPP NUOMONĖS TEMA

10. Kaip minėta, EDAPP jau pateikė keletą šios srities nuomonių. Šios nuomonės tikslas – rekomenduoti, kaip tobulinti pasiūlymą; šios rekomendacijos grindžiamos naujais dalykais arba ankstesnėmis, dar neįgyvendintomis, rekomendacijomis, jeigu, EDAPP nuomone, į jo argumentus nebuvo pakankamai atsižvelgta arba jeigu šios rekomendacijos papildytos naujais argumentais.

11. Šioje nuomonėje daugiausia dėmesio bus skiriama šioms klausimams:

— nuostatų, susijusių su galimybe suteikti prieigą prie Eurodac teisėsaugos tikslais, išbraukimas,

— asmens, kurio pirštų atspaudų negalima panaudoti, padėtis,

— duomenų subjekto informacija,

— geriausių galimų gamybos būdų „privatumo užtikrinimo projektuojant“ principui įgyvendinti naudojimas,

— sistemos kūrimo ar valdymo (dalies) perdavimo sutartimi trečiajai šaliai padariniai.

III. NUOSTATŲ DĖL PRIEGOS TEISĖSAUGOS TIKSLAIS IŠBRAUKIMAS

12. EDAPP palankiai vertina tai, kad iš dabartinio pasiūlymo pašalinta galimybė suteikti prieigą prie Eurodac teisėsaugos tikslais. Iš tikrųjų, nors EDAPP neginčija, kad vyriausybės reikia atitinkamų priemonių piliečio saugumui užtikrinti, remdamasis toliau pateiktais motyvais jis smarkiai suabejojo šio pasiūlymo teisėtumu.

13. Kovos su terorizmu nusikaltimais ir kitais sunkiais nusikaltimais priemonės gali būti teisėtas pagrindas leisti tvarkyti asmens duomenis, net jei tai yra nesuderinama su tikslais, kuriais šie duomenys iš pradžių buvo surinkti, jeigu tik įsikišimo galimybė patvirtinama aiškiais ir nepaneigiamais įrodymais ir įrodomas tvarkymo proporcingumas. Tai būtina dar ir todėl, kad pasiūlymai susiję su pažaidžiama asmenų grupe, kuriai reikalinga didesnė apsauga, nes jie slapstosi nuo baudžiamojo persekiojimo. Į pavojingą jų padėtį reikia atsižvelgti vertinant siūlomų veiksmų būtinumą ir proporcingumą. EDAPP yra konkrečiai pabrėžęs, kad būtinumą reikia įrodyti pateikus esminius prieglobsčio prašytojų ir terorizmo ir (arba) sunkaus nusikaltimo ryšio įrodymus. Pasiūlymuose to nebuvo padaryta.

14. Apskritai EDAPP daugelyje nuomonių ir pastabų skatino prieš siūlant naujas priemones dėl informacijos mainų įvertinti visas esamas, ir jis tai ypač pabrėžė neseniai priimtose nuomonėse „Informacijos valdymo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje apžvalga“⁽¹⁾ ir „ES kovos su terorizmu politika. Pagrindiniai laimėjimai ir ateities uždaviniai“⁽²⁾.

15. Iš tikrųjų, esamų priemonių veiksmingumo įvertinimas svarstant naujai numatomų priemonių poveikį privatumui turi esminę reikšmę, ir Europos Sąjunga, laikydama Stokholmo programoje išdėstyto požiūrio, turėtų tam skirti didelį dėmesį imdamasi veiksmų šioje srityje. Šiuo atveju ypatingą dėmesį reiktų skirti, pavyzdžiui, duomenų mainų įgyvendinimui pagal Priumo mechanizmą. Keitimasis pirštų atspaudais numatytas atsižvelgiant į tai, ir turėtų būti įrodyta, kad sistema turi didelių trūkumų, pateisinančių priegią prie tokios duomenų bazės, kaip Eurodac.

16. Galiausiai šiose nuomonėse, kaip ir daugelyje pateiktųjų iki jų, EDAPP rekomenduoja ypatingą dėmesį atkreipti į tuos pasiūlymus, dėl kurių tenka rinkti ne tik įtariamųjų, bet ir įvairiausių piliečių kategorijų asmens duomenis. Be to, ypatingai apsvarstyti ir pagrįsti reiktų tuos atvejus, kai asmens duomenų tvarkymas numatytas kitais tikslais nei tie, kuriais duomenys buvo renkami iš pradžių, kaip antai Eurodac atveju.

17. Apskritai EDAPP palankiai vertina tai, kad šis dalykas iš dabartinio pasiūlymo išbrauktas.

IV. ASMENŲ, KURIŲ NEJMANOMA REGISTRUOTI, PADĖTIS

18. Eurodac sistemoje pirštų atspaudų rinkimui ir tolesniam tvarkymui neabejotinai skiriamas pagrindinis dėmesys. Reiktų pabrėžti, kad biometrinių duomenų, kaip antai pirštų atspaudų, tvarkymas kelia konkrečių problemų ir lemia grėsmes, į kurias reikia atkreipti dėmesį. Dėl šio pasiūlymo EDAPP nori konkrečiai pabrėžti vadinamojo neregistruotumo problemą, – padėti, kurioje atsiduria asmuo, kai dėl tam tikrų priežasčių jo pirštų atspaudai negali būti naudojami.

19. Neregistruotumą gali lemti tai, kad asmenys laikinai arba visam laikui susižaloja pirštus ar rankas. Tai gali lemti

⁽¹⁾ 2010 m. rugsėjo 30 d. EDAPP nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Informacijos valdymo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje apžvalga“, ją galima rasti EDAPP interneto svetainėje.

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. nuomonė dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES kovos su terorizmu politikos. Pagrindiniai laimėjimai ir ateities uždaviniai, ją galima rasti EDAPP interneto svetainėje.

įvairūs veiksniai, kaip antai liga, negalia, žaizdos ir nudegimai. Tam tikrais atvejais tai taip pat gali būti susiję su etnine kilmė ar profesija. Visų pirma atrodo, kad yra nemažai žemės ūkio ir statybos sektoriaus darbuotojų, kurių pirštų atspaudai sugadinti ir jų nuskaityti neįmanoma. Kitais atvejais, kurių dažnumą sunku įvertinti, gali būti, jog pabėgėliai patys susižaloja, kad nebūtų įmanoma paimti jų pirštų atspaudų.

20. EDAPP pripažįsta, kad gali būti sunku atskirti tuos trečiųjų šalių piliečius, kurie savanoriškai sugadino pirštų atspaudus, kad sukliudytų asmens tapatybės nustatymo procesui, ir asmenis, kurių pirštų atspaudų iš tikrųjų neįmanoma nuskaityti.

21. Tačiau itin svarbu užtikrinti, kad neregistruotumas savaime nereikštų atsisakymo suteikti prieglobsčio prašytojams teises. Būtų nepriimtina, jeigu, pavyzdžiui, tai, kad asmuo neregistruotas, būtų sistemingai aiškinama kaip mėginimas sukčiauti ir dėl to būtų atsisakoma nagrinėti prieglobsčio prašymą arba suteikti pagalbą prieglobsčio prašytojui. Jeigu taip būtų, tai reikštų, kad galimybė paimti pirštų atspaudus būtų vienas iš prieglobsčio prašytojo statuso pripažinimo kriterijų. Eurodac tikslas – padėti taikyti Dublino konvenciją, o ne pridėti papildomą prieglobsčio prašytojo statuso suteikimo kriterijų („turėti tinkamus naudoti pirštų atspaudus“). Taip būtų pažeistas tikslo ribojimo principas ir bent jau teisės į prieglobstį dvasia.

22. Galiausiai EDAPP primygtinai prašo suderinti šį pasiūlymą su kitomis šioje srityje svarbiomis direktyvomis. Visų pirma Kvalifikavimo direktyvoje reikalaujama, kad kiekvienas prašymas būtų nagrinėjamas iš esmės, ir joje registravimo negalimumas tikrai nepaminėtas tarp prieglobsčio prašymo nagrinėjimo kriterijų⁽³⁾.

23. Dabartinio pasiūlymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse jau iš dalies numatytas neregistruotumas⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Visų pirma žr. 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų 4 straipsnio 3 dalį, OL L 304, 2004 9 30, p. 12.

⁽⁴⁾ „1. Jeigu dėl pirštų galų būklės neįmanoma paimti tokios kokybės pirštų atspaudų, kad juos būtų galima tinkamai lyginti pagal šio reglamento 18 straipsnį, kilmės valstybė narė pakartotinai paima prašytojo pirštų atspaudus ir vėl išsiunčia juos kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 48 valandas po to, kai jie sėkmingai paimami.“

„2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, kai neįmanoma paimti prašytojo pirštų atspaudų dėl priemonių, kurių imtasi siekiant užtikrinti prašytojo sveikatą arba apsaugoti visuomenės sveikatą, valstybės narės paima ir išsiunčia prašytojo pirštų atspaudus kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 48 valandas nuo tada, kai minėtos priežastys išnyksta.“

24. Tačiau šiose nuostatose numatyta tik laikino neregistruotumo hipotezė, o daugeliu atvejų šis galimybės registruoti nebuvimas bus nuolatinio pobūdžio. Reglamento, kuriuo iš dalies keičiamos bendrosios konsulinės instrukcijos⁽¹⁾, 1 straipsnyje tokie atvejai numatyti ir nurodyta: „(...) Valsybės narės užtikrina, kad veiktų atitinkamos procedūros, užtikrinančios prašymą pateikiančio asmens orumą, tais atvejais, kai kyla registravimo sunkumų. Tai, kad fiziškai neįmanoma paimti pirštų atspaudų, neturi įtakos vizos suteikimui ar atsisakymui ją suteikti.“

25. Siekiant prisiderinti prie šių atvejų atsižvelgiant į Eurodac, EDAPP rekomenduoja į 6 straipsnį įtraukti šiuo tikslu paremtą nuostatą: „Laikinas ar nuolatinis galimybės pateikti tinkamus naudoti pirštų atspaudus nebuvimas neturi neišvengiamai paveikti asmens teisinės padėties. Bet kuriuo atveju tai negali būti pakankamas pagrindas atsisakyti nagrinėti prieglobsčio prašymą ar jį atmesti.“

V. DUOMENŲ SUBJEKTO TEISĖ Į INFORMACIJĄ

26. EDAPP pažymi, kad veiksmingas teisės į informaciją įgyvendinimas turi esminę reikšmę tinkamam Eurodac veikimui. Visų pirma itin svarbu užtikrinti, kad informacija būtų teikiama taip, kad prieglobsčio prašytojas galėtų visiškai suprasti savo padėtį ir teisių apimtį, įskaitant procedūrinius veiksmus, kurių šis asmuo gali imtis jo atžvilgiu priėmus administracinius sprendimus. EDAPP taip pat primena, kad teisė susipažinti su duomenimis yra duomenų apsaugos pagrindas, kaip visų pirma paminėta ES pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje.

27. EDAPP jau yra pabrėžęs šį aspektą savo ankstesnėje nuomonėje dėl Eurodac. Kadangi jo siūlomam pakeitimui kol kas nebuvo pritarta, EDAPP nori pabrėžti šio klausimo svarbą.

28. Pasiūlymo 24 straipsnis suformuluotas taip:

„Asmenį, kuriam taikomas šis reglamentas, kilmės valstybė narė raštu arba, jei tinkama, žodžiu jam suprantama ar, kaip pagrįstai preziumuojama, suprantama kalba informuoja apie:

(...)

⁽¹⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 390/2009, iš dalies keičiantis Bendrąsias konsulinės instrukcijas diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms dėl vizų, atsižvelgiant į biometrinių duomenų įdiegimą, įskaitant nuostatas dėl prašymų išduoti vizą priėmimo ir tvarkymo organizavimo, OL L 131, 2009 5 28, p. 1.

e) teisę susipažinti su duomenimis apie jį ir teisę juos ištaisyti, ir teisę prašyti, kad netikslūs duomenys apie jį būtų ištaisyti arba kad neteisėtai tvarkomi duomenys apie jį būtų ištrinti, įskaitant teisę gauti informaciją apie naudojimosi tomis teisėmis procedūras, ir 25 straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų valdytojo bei nacionalinių priežiūros institucijų kontaktinius duomenis.“

29. EDAPP siūlo performuluoti 24 straipsnį siekiant patikslinti prašytojui suteiktinas teises. Siūloma formuluotė yra neaiški, nes ją galima aiškinti kaip susijusią su „teise susipažinti su naudojimosi šiomis teisėmis procedūromis (...)“, išskyrus teisę susipažinti su duomenimis ir (arba) teisę prašyti ištaisyti neteisingus duomenis (...). Be to, remiantis dabartine minėtos nuostatos formuluote, valstybės narės turi informuoti asmenį, kuriam taikomas reglamentas, ne apie teisių turinį, bet apie jų „buvimą“. Kadangi pastarasis aspektas, atrodo, yra tik stiliaus klausimas, EDAPP siūlo 24 straipsnį performuluoti taip: „Asmenį, kuriam taikomas šis reglamentas, kilmės valstybė narė (...) informuoja apie: (...) g) teisę susipažinti su duomenimis, susijusiais su juo, teisę prašyti, kad su juo susiję netikslūs duomenys būtų ištaisyti arba neteisėtai tvarkomi su juo susiję duomenys būtų ištrinti.“

VI. GERIAUSI GALIMI GAMYBOS BŪDAI

30. Pasiūlymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui už Eurodac operacijų valdymą atsakinga iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto finansuojama valdymo institucija. Valdymo institucija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, užtikrina, kad centrinėje sistemoje visada būtų naudojama geriausia turima technologija, remiantis kainos ir kokybės santykio analize.“ Nors EDAPP palankiai vertina 4 straipsnio 1 dalyje nustatytą reikalavimą, jis nori pažymėti, kad minėtos nuostatos frazė „geriausia turima technologija“ reikėtų pakeisti sąvoka „geriausi galimi gamybos būdai“, kuri apima ir taikomas technologijas, ir įrenginio projektavimo, pagaminimo, priežiūros bei veikimo būdą.

31. Tai svarbu, nes „geriausi galimi gamybos būdai“ yra platesnė sąvoka ir apima įvairius aspektus, padedančius taikyti „privatumo užtikrinimo projektuojant“ principą, laikomą esminiu persvarstant ES duomenų apsaugos teisės aktus. Šiuo principu pabrėžiama, kad duomenų apsaugą galima įgyvendinti įvairiomis priemonėmis, nebūtinai visos jos turi būti technologinio pobūdžio. Iš tikrųjų svarbu iširti ne tik technologiją, bet ir tai, kaip ji taikoma kaip priemonė konkrečiam duomenų tvarkymo tikslui pasiekti. Veiklos procesai turi būti orientuoti į šio tikslo, kuris virsta procedūromis ir organizacinėmis struktūromis, pasiekimą.

32. Šiuo atžvilgiu ir apskritai EDAPP norėtų pakartoti ankstesnėse nuomonėse⁽¹⁾ pateiktą rekomendaciją dėl būtinybės Komisijai apibrėžti ir kartu su pramonės suinteresuotaisiais subjektais skatinti diegti „geriausius galimus gamybos būdus“ laikantis tos pačios tvarkos, kurią Komisija patvirtino aplinkos srityje⁽²⁾. „Geriausi galimi gamybos būdai“ reikėtų veiksmingiausių ir pažangiausių technologijų ir jų veikimo būdų, rodančių praktinį atitinkamos technikos tinkamumą užtikrinti apibrėžtą aptikimo ribą, laikantis privatumo ir duomenų apsaugos ES teisės aktų, kūrimo proceso etapų. Šie geriausi galimi gamybos būdai bus kuriami siekiant išvengti su šiuo duomenų tvarkymu susijusių saugumo grėsmių, o jeigu tai praktiškai neįmanoma, iki tinkamo lygio jas sušvelninti ir kuo labiau sumažinti jų poveikį privatumui.
33. Šiame procese taip pat turėtų būti sukurti pagalbiniai dokumentai dėl „geriausių galimų gamybos būdų“, kuriais gali būti itin naudinga remtis valdant kitas ES didelės apimties IT sistemas. Be to, jie padėtų aktyviau derinti šias priemones visoje ES. Ne mažiau svarbu ir tai, kad apibrėžus privatumą ir saugumą užtikrinančius geriausius galimus gamybos būdus, duomenų apsaugos institucijoms bus lengviau vykdyti priežiūros funkciją, nes joms bus pateiktos duomenų valdytojų patvirtintos privatumo ir duomenų apsaugos reikalavimus atitinkančios techninės rekomendacijos.

VII. SUBRANGA

34. EDAPP pažymi, kad pasiūlyme nereglementuotas Komisijos užduočių dalies perdavimo⁽³⁾ pagal sutartį kitai organizacijai ar subjektui (pvz., privačiai įmonei) klausimas. Vis dėlto Komisija paprastai naudoja subranga sistemai ir ryšių infrastruktūrai kurti bei valdyti. Nors veiklos perdavimas pagal sutartį tretiesiems asmenims savaime neprieštarauja duomenų apsaugos reikalavimams, turi būti nustatytos svarbios garantijos siekiant užtikrinti, kad subranga neturėtų jokios neigiamos įtakos Reglamento (EB) Nr. 45/2001 taikytinumui, įskaitant EDAPP atliekamą duomenų apsaugos priežiūrą. Be to, reikėtų patvirtinti papildomas labiau techninio pobūdžio garantijas.
35. Šiuo atžvilgiu EDAPP siūlo, persvarstant Eurodac reglamentą, *mutatis mutandis* nustatyti teises garantijas, panašias į numatytas SIS II reglamentuojančiuose teisės aktuose, nurodant, kad net jeigu Komisija nuspręstų dalį savo užduočių pagal sutartį perduoti kitam subjektui ar organizacijai, ji privalėtų užtikrinti EDAPP teisę ir galimybę iki

galo įgyvendinti savo užduotis, įskaitant patikrų vietoje atlikimą, ir įgyvendinti visus kitus jam Reglamento (EB) Nr. 45/2001 47 straipsniu suteiktus įgaliojimus.

VIII. IŠVADOS

36. EDAPP palankiai vertina tai, kad Komisija su juo konsultuojasi, ir prašo pasiūlymo konstatuojamosiose dalyse pateikti nuorodą į šią konsultaciją.
37. EDAPP palankiai vertina tai, kad iš dabartinio pasiūlymo išbraukta galimybė suteikti prieigą prie Eurodac teisėsaugos tikslais.
38. Eurodac sistemoje pirštų atspaudų rinkimui ir tolesniam tvarkymui neabejotinai skiriamas pagrindinis dėmesys. EDAPP pabrėžia, kad biometrinių duomenų, kaip antai pirštų atspaudų, tvarkymas kelia konkrečių problemų ir lemia grėsmes, į kurias reikia atkreipti dėmesį. Visų pirma EDAPP pabrėžia vadinamojo neregistruotumo problemą, t. y. padėtį, kurioje atsiduria asmuo, kai dėl tam tikrų priežasčių jo pirštų atspaudai negali būti naudojami. Vien tai, kad asmuo neregistruotas, savaime neturėtų lemti atsakymo suteikti prieglobsčio prašytojams teises.
39. EDAPP rekomenduoja pasiūlymo 6a straipsnį papildyti tokia nuostata: „Laikinas ar nuolatinis galimybės pateikti tinkamus naudoti pirštų atspaudus nebuvimas neturi neigiamai paveikti asmens teisinės padėties. Bet kuriuo atveju tai negali būti pakankamas pagrindas atsisakyti nagrinėti prieglobsčio prašymą ar jį atmesti.“
40. EDAPP pažymi, kad veiksmingas teisės į informaciją įgyvendinimas turi esminę reikšmę tinkamam Eurodac veikimui siekiant užtikrinti, kad informacija būtų teikiama taip, kad prieglobsčio prašytojas galėtų visiškai suprasti savo padėtį ir teisių apimtį, įskaitant procedūrinius veiksmus, kurių šis asmuo gali imtis dėl jo priėmus administracinius sprendimus. EDAPP siūlo performuluoti pasiūlymo 24 straipsnį siekiant patikslinti prieglobsčio prašytojui suteiktinas teises.
41. EDAPP rekomenduoja pakeisti pasiūlymo 4 straipsnio 1 dalį ir sąvoką „geriausia turima technologija“ pakeisti sąvoka „geriausi galimi gamybos būdai“. Geriausi galimi gamybos būdai apima ir taikomas technologijas, ir įrenginio projektavimo, pagaminimo, priežiūros bei veikimo būdą.

⁽¹⁾ EDAPP nuomonė dėl pažangiųjų transporto sistemų, 2009 m. liepos mėn.; EDAPP nuomonė dėl RDA komunikato, 2007 m. gruodžio mėn.; 2006 m. EDAPP metinė ataskaita, p. 48–49.

⁽²⁾ <http://eippcb.jrc.es/>

⁽³⁾ Arba ateityje – šioje nuomonėje minėtai Valdymo institucijai. Komisiją šiuose punktuose reikėtų laikyti ES institucija ar įstaiga, veikiančia kaip Eurodac duomenų valdytoja.

42. Dėl dalies Komisijos užduočių perdavimo pagal sutartį kitai organizacijai ar subjektui (pvz., privačiai įmonei) EDAPP rekomenduoja nustatyti garantijas siekiant užtikrinti, kad veiklos subranga neturėtų jokios neigiamos įtakos Reglamento (EB) Nr. 45/2001 taikytinumui, įskaitant EDAPP atliekamą duomenų apsaugos priežiūrą. Be to, reikėtų patvirtinti papildomas labiau techninio pobūdžio garantijas.

Priimta Briuselyje 2010 m. gruodžio 15 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas
